

سرشناسه: یزدانی جواد، ۱۳۳۵ -
 عنوان و پدید آور: معلم و حقوق کودک / مولف جواد یزدانی، با مشارکت
 کمیسیون ملی یونسکو، موسسه روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه
 تهران و مدیریت آموزش برای همه (EFA)
 مشخصات نشر: تهران: سروش هدایت، ۱۳۸۵.
 مشخصات ظاهری: ۷۸ ص.
 فروست: بسته آموزشی حقوق کودک؛ شماره ۳
 شابک: ۹۶۴-۲۵۶۵-۱۲-۹
 یلداشت: فیا
 یلداشت: کتبنه: ص. ۷۷-۷۸
 موضوع: کنوانسیون حقوق کودک (۱۹۸۹ م)
 موضوع: Convention on the Rights of child (1989)
 موضوع: حقوق کودک.
 موضوع: آموزش و پرورش کودکان.
 شناسه افزوده: ایران، کمیسیون ملی یونسکو
 شناسه افزوده: دانشگاه تهران، موسسه روانشناسی و علوم تربیتی.
 شناسه افزوده: ایران، وزارت آموزش و پرورش دفتر آموزش برای
 همه
 فروست (شناسه افزوده): بسته آموزشی حقوق کودک؛ شماره ۳
 رده بندی کنگره ۳۳. [ج] ۵ ب ۴ ی / K ۶۳۹
 رده بندی دیویی: ۳۲۳/۳۵۲
 شماره کتبخانه ملی: ۳۹۸۹۵-۸۵ م

معلم و حقوق کودک

مؤلف: جواد یزدانی

اعضای شورای علمی: دکتر زهرا بازرگان، دکتر شیرین

خسروپور، دکتر خدایار ایلی و جواد یزدانی

ناشر: انتشارات سروش هدایت

با مشارکت: کمیسیون ملی یونسکو و

مؤسسه روانشناسی و علوم تربیتی

مدیر تولید: جواد یزدانی

ویراستار: عزیزه پنجویی

تایپ: فریا نجارزاده

نوبت چاپ: اول ۱۳۸۶

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: گلبرگ

معلم و حقوق کودک

بسته آموزشی حقوق کودک شماره (۳)

سروش هدایت ، ۱۳۸۵

با مشارکت

کمیسیون ملی یونسکو

مؤسسه روانشناسی و علوم تربیتی

مؤلف : جواد یزدانی

فهرست مطالب

۵	مقدمه.....
۸	کودکان و مخاطرات پیش روی آنها.....
۱۰	ضرورت آموزش حقوق کودک.....
۱۳	نقش آموزش حقوق کودک در تحقق حقوق کک.....
۱۶	نقش مدرسه در تحقق حقوق کودک.....
۲۰	نقش مربیان در تحقق حقوق کودک.....
۲۳	آشنایی با حقوق کودک در قوانین ملی و بین المللی.....
۲۵	حقوق زیر بنایی و اساسی.....
۲۵	عدم تبعیض.....
۲۷	رعایت منافع کودک.....
۲۸	حق حیات ، بقا و رشد.....
۳۰	احترام به دیدگاه های کودک.....
۳۱	کودک و هویت مستقل.....
۳۲	حق برخورداری از حمایت.....
۳۵	آزادی مدنی.....
۳۹	حق مشارکت.....
۴۱	حق تأمین.....
۴۳	حق برخورداری از بهداشت.....
۴۵	حق بهره مندی از آموزش.....
۵۷	اوقات فراغت.....
۵۸	کودک آزاری.....
۶۱	بهره کشی از کودکان.....
۶۳	آموزش صلح و دوستی.....
۶۴	مدیریت حل تعارض.....
۷۰	آموزش حقوق بشر و توسعه پایدار.....
۷۵	پیشنهادهات.....
۷۷	فهرست منابع.....

مقدمه

اگر به مدرسه به عنوان جایگاهی بنگریم که قرار است کودکان با حضور در آن طی بهترین سال های زندگی خود نه فقط دانش بیندوزند بلکه از نظر روانی و جسمانی رشد کنند ، سالم باشند ، مسئولیت بپذیرند ، نوع دوست شوند و به خود شکوفایی برسند ، بی تردید نقش مدارس و نحوه نگرش آموزگاران ارجمند در تربیت دانش آموزان آگاه و مطلع بسیار اساسی و پراهمیت است. دانش آموز اگر با

ذهن باز و آشنا به مسائل دوران خویش و متکی به حقوق شهروندی پرورش یابد، در سرنوشت کشورش تأثیری حتمی و قطعی خواهد گذاشت و جامعه‌ای با زیربنای صحیح خواهد ساخت.

جامعه آموزشی ما در تربیت کودکان و نوجوانان کشور دو نقش اساسی دارند. در وهله نخست آموزش خواندن و نوشتن و آشنایی با دانش و علوم روز است که شخص از آن استفاده فردی می‌برد و در واقع دریچه‌ای بر جهان که تا قبل از آن برایش مکتوم و ناشناخته بوده، به رویش باز می‌شود و دیگری که تکمیل کننده بخش اول است، دادن خصائص شهروندی است و کمک می‌کند تا آینده‌اش را بشناسد و با آگاهی عمل کند. متجاوز و زورگو نباشد. بداند که قبل از هر چیز انسان است، عضو خانواده است، عضوی است از بازار کار، از محله، از شهر و از یک کشور و وظایفش در خانه و جامعه چیست. باید بداند در کجای جهان ایستاده و تا چه حد حس مسئولیت‌پذیری دارد و چه الزامی به همفکری و همکاری در خویش احساس می‌کند. مدرسه و معلم این قابلیت را دارند از یک ماده خام و مستعد به اسم دانش‌آموز، یک شهروند بالغ و کامل بسازند.

تردیدی وجود ندارد که بهترین زمان شکل‌گیری شخصیت و سامان دادن به خلیقات، رفتار، کردار،

هنگارها و ارزش‌ها، سالهای آموزش در دوره ابتدایی است. در این دوره باید مهندسی دقیق و برنامه‌ریزی آکنده از دلسوزی با نگاهی ژرف به فردا صورت گیرد. هرچه امروز به آنها بدهیم فردا همان را تحویل می‌گیریم. اگر کودک در رفتار ما مسامحه و سهل‌انگاری و بی تفاوتی مشاهده کند، قطعاً شهروندی مطلوب که برای خود و دیگران مفید باشد، نخواهد بود، در نتیجه جامعه را به تلاطم و ناهنجاری خواهد کشاند. اگر برای سال‌هایی این چنین مهم، که کودکان در مدرسه و در کنار معلمان و مدیران هستند، آینده‌نگری مبتنی بر برنامه‌های پرمحتوا پیش‌بینی نشود، نتایج مورد انتظار به دست نخواهد آمد. امید است این نوشته به کلیه مدیران، معلمان و دست‌اندرکاران تعلیم و تربیت در آموزش و تحقق حقوق کودکان یاری نماید.

لازم است از مساعدت‌های کمیسیون ملی یونسکو به ویژه جناب آقای دکتر محمد توکل و سرکار خانم دکتر زهرا بازرگان و مؤسسه روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران به ویژه جناب آقای دکتر خدایار ابیلی تقدیر و تشکر نمایم.